

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	1465
Land:	Irak
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Prövning av skyddsbehov för medborgare från Irak
Udgivet:	1. juli 2022
Optaget på baggrundsmaterialet:	16. august 2022

Prövning av skyddsbehov för medborgare från Irak

RS/007/2022

Fastställelsebeslut: RA/046/2022			Version 1.0
Beslutsdatum: 2022-07-01			
Gäller för: hela myndigheten			
Gäller från och med: 2022-07-01			
Datum för revidering	Version	Avsnitt som reviderats	Beslutsbeteckning
ange datum	nummer	innehåll	XX/XXX/XXXX
ange datum	nummer	innehåll	XX/XXX/XXXX

Fakta om rättsliga ställningstaganden

Rättsliga ställningstaganden utgör Migrationsverkets uttalanden om hur en författning bör tolkas och är styrande för myndighetens medarbetare. De beslutas av chefen för rättsavdelningen.

Rättsliga ställningstaganden förs in i en särskild dokumentserie, RS-serie. Dokumentserien är gemensam för hela myndigheten. Beslut om fastställande, ändringar och upphävande av ett rättsligt ställningstagande förs in i beslutsdokumentserien för chefen för rättsavdelningen.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund, omfattning och bedömning avseende EUAA:s vägledning	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Rättslig bedömning	3
2	Kompletterande noteringar	5
2.1	Allmänna kommentarer.....	5
2.2	Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada.....	5
2.3	Flyktingstatus: vägledning om särskilda profiler.....	5
2.4	Subsidiärt skydd.....	6
2.4.1	Artikel 15 a och b.....	6
2.4.2	Artikel 15 c	6
2.5	Myndighetsskydd.....	10
2.6	Internflyktsalternativ	10
2.7	Uteslutande	10
3	Ytterligare rättsligt stöd på nationell nivå.....	10
3.1	Fråga om verkställighetshinder.....	10
4	Karta	11

1 Bakgrund, omfattning och bedömning avseende EUAA:s vägledning

1.1 Bakgrund

Den 29 juni 2022 publicerade Europeiska unionens asylbyrå, EUAA (European Union Agency for Asylum), uppdaterad rättslig vägledning för Irak¹ för att främja en enhetlig tillämpning av de bedömningskriterier som fastställts i skyddsgrundsdirektivet.²

EUAA:s landspecifika vägledning utgör en gemensam analys av situationen i Irak av seniora tjänstemän från EU:s medlemsstater, i enlighet med gällande EU-lagstiftning och rättspraxis från Europeiska unionens domstol. EUAA samordnar insatserna i syfte att bistå medlemsstaterna i bedömningen av ansökningar om internationellt skydd. Vid utarbetandet av dokumentet beaktas UNHCR:s senaste riktlinjer och synpunkter för att bedöma huruvida asylsökande från Irak är i behov av internationellt skydd. EUAA ska säkerställa att den gemensamma analysen och vägledningen ses över regelbundet och uppdateras vid behov. En sådan översyn och uppdatering ska genomföras om situationen i ett ursprungsland förändras eller om det finns objektiva indikationer på att den gemensamma analysen och vägledningarna inte används. Medlemsstaterna ska till byrån överlämna all relevant information som indikerar att en översyn eller en uppdatering av den gemensamma analysen och vägledningarna är nödvändig.

Medlemsstaterna ska ta hänsyn till den gemensamma analysen och vägledningarna vid handläggningen av ansökningar om internationellt skydd.³ Vägledningen befriar dock inte medlemsstaterna från skyldigheten att individuellt, objektivt och opartiskt pröva varje ansökan om internationellt skydd. Varje beslut bör fattas på grundval av sökandens individuella omständigheter och situationen i Irak vid tidpunkten för beslutet, enligt noggrann och aktuell landinformation som erhållits från olika relevanta källor.⁴ Den vägledning som ges i dokumentet är inte uttömmande.

1.2 Rättslig bedömning

Mot bakgrund av publiceringen av EUAA:s vägledning finns behov av att uppdatera det rättsliga ställningstagandet om Irak och därmed besluta om hur Migrationsverket ska förhålla sig till vägledningen.

¹ [EUAA Country Guidance: Iraq. Common analysis and guidance note, June 2022](#)

² [Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU](#)

³ Artikel 11.3 [Europaparlamentets och Rådets förordning \(EU\) 2021/2303 av den 15 december 2021 om Europeiska unionens asylbyrå och om upphävande av förordning \(EU\) nr 439/2010](#)

⁴ Artikel 10 asylprocedurdirektivet, [Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU](#)

Rättschefen gör bedömningen att EUAA:s vägledning i sin helhet ska ligga till grund för de bedömningar som görs av Migrationsverket i ärenden där en prövning sker gentemot förhållandena i Irak.

Analysen i vägledningen är dock endast aktuell så länge nyare landinformation⁵ ligger i linje med de trender och mönster som observerats under den aktuella referensperioden, dvs den tidsperiod landinformationen härrör från. Referensperioden för de olika rapporter som lagts till grund för EUAA:s vägledning framgår av respektive landrapport.⁶

Avseende säkerhetssituationen sträcker sig referensperioden för vägledningen från den 1 augusti 2020 fram till den 31 oktober 2021. I avsnitt 2.4.2 nedan gör rättschefen en bedömning avseende säkerhetssituationen i de olika provinserna där den landinformation som ligger till grund för vägledningen beaktas.⁷

I de enskilda ärenden som handläggs av Migrationsverket ska den senast uppdaterade landinformationen beaktas⁸, som tillkommit efter den referensperiod som anges i respektive landrapport och avseende säkerhetssituationen fram till den 30 oktober 2021. Ändringar i landförhållandena, som inträffar efter referensperioden för vägledningen kan komma att påverka bedömningen i enskilda ärenden i såväl positiv som negativ riktning och innebära att bedömningen för att vara korrekt inte längre kan ligga i linje med vägledningen eller detta ställningstagande. Om en bedömning görs i ett enskilt ärende, med stöd av aktuell landinformation, som indikerar att den gemensamma analys som framgår av vägledningen och detta ställningstagande inte längre är aktuell, så ska beslutet eskaleras till rättsavdelningen.⁹

Vid bedömningarna ska de kompletterande generella och landspecifika noteringar beaktas som framgår nedan i avsnitt 2 avseende specifika avsnitt och skrivningar i vägledningen. EUAA:s vägledning är inte uttömmande och behandlar exempelvis inte frågan om verkställighetshinder. Avseende denna fråga ges ytterligare rättsligt stöd på nationell nivå i avsnitt 3.

I varje separat avsnitt i vägledningens analysavsnitt redogörs för relevant rättslig bakgrund på gemenskapsrättslig nivå.¹⁰

⁵ Se exv. [EUAA COI Portal](#), referenser i vägledningen samt [Lifos](#) och [Refworld](#).

⁶ Se s. 11 i vägledningen för de landrapporter som vägledningen baseras på.

⁷ Se EUAA (European Union Agency for Asylum), *Iraq-Security Situation*, 2022-01-01, [Lifosdokument 46210](#).

⁸ Jfr. artikel 10.3 b asylprocedurdirektivet, [Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU](#)

⁹ Beslut i strid med rättslig styrning kan endast fattas efter eskalering till rättsavdelningen. Eskalering sker därutöver i syfte att främja uppfyllande av skyldigheten att överlämna all relevant information som indikerar att en översyn eller en uppdatering av den gemensamma analysen och vägledningarna är nödvändig, se artikel 11.5 [Europaparlamentets och Rådets förordning \(EU\) 2021/2303 av den 15 december 2021 om Europeiska unionens asylbyrå och om upphävande av förordning \(EU\) nr 439/2010](#)

¹⁰ Se *Common analysis*, avsnitten *Allmänna kommentarer/Preliminary remarks*

För mer vägledning och metodstöd för hur bedömningen av en ansökan om asyl ska göras hänvisas till nationell och internationell lagstiftning och praxis¹¹, Migrationsverkets rättsliga stöd och styrning¹² samt EUAA:s övriga stöddokument.¹³

2 Kompletterande noteringar

Rubrikerna i detta avsnitt följer [EUAA:s vägledning för Irak](#), som bör läsas parallellt med det rättsliga ställningstagandet. Därutöver finns noteringar avseende vissa avsnitt, se ljusgrå ruta för generella noteringar och mörkgrå ruta för landspecifika noteringar.

2.1 Allmänna kommentarer

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), Common Analysis: Iraq, General remarks.

2.2 Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 1.

2.3 Flyktingstatus: vägledning om särskilda profiler

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 2.¹⁴

Prövningen av flyktingskap sker med stöd av svensk lagstiftning, se 4 kap 1 § UtIL. Det ska i detta sammanhang noteras att 4 kap. 1 § UtIL innehåller förföljelsegrunderna kön och sexuell läggning, vilka inkluderas i begreppet särskild samhällsgrupp i vägledningen, som baseras på skyddsgrundsdirektivets begrepp.

Uppräkningen av utsatta grupper är inte uttömmande eller rangordnad utifrån behovet av skydd.

Det ska göras en individuell bedömning av om den sökande tillhör en utsatt grupp eller har en riskprofil utifrån aktuell landinformation. Risknivån *would in general have a well-founded fear of persecution* innebär att en person som tillhör en sådan profil i allmänhet har välgrundad fruktan för förföljelse, vilket gör det lättare för personen att uppfylla sin bevisbörda. Det ska dock även i dessa fall göras en individuell bedömning av om den sökande i det enskilda fallet löper risk för förföljelse.

¹¹ [Lifos Rättsfallssamling](#)

¹² [Rättsliga ställningstaganden](#)

¹³ [Practical Tools | EUROPEAN ASYLUM SUPPORT OFFICE \(europa.eu\)](#)

¹⁴ Se även [Rättsliga ställningstaganden - Verksnätet](#) - RS/051/2021, Flyktning- och skyddsbedömningsbedömningar rörande sökande som tillhör särskilt utsatta grupper, RS/069/2021 - Utredning och bedömning av förföljelse på grund av kön avseende kvinnor, RS/015/2021 - Utredning och prövning av den framåtsyftande risken för personer som åberopar skyddsskäl på grund av sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck, RS/027/2021 - Metod för prövning då religion, inklusive konversion och ateism m.m. åberopas som asylskäl.

Övriga risknivåer i vägledningen är lägre än ovan nämnda risknivå och kräver ytterligare riskhöjande omständigheter för att välgrundad fruktan för förföljelse ska anses föreligga.

2.4 Subsidiärt skydd

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 3.

Prövningen av subsidiärt skydd/alternativt skyddsbehov sker enligt 4:2, 1 st, 1 p UtL. Lagrummets första led avser artikel 15 a och b skyddsgrundsdirektivet och lagrummets andra led avser artikel 15 c skyddsgrundsdirektivet.

2.4.1 Artikel 15 a och b

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 3.1-3.2.

2.4.2 Artikel 15 c

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 3.3.

I vägledningen görs en analys av säkerhetssituationen i Iraks 18 provinser. Nivå på och förekomst av urskillningslöst våld kategoriseras i vägledningen enligt en färgskala enligt följande:

Rött – Områden där graden av urskillningslöst våld når en sådan hög nivå att det finns grundad anledning att tro att en civilperson, om han eller hon återsändes till området, genom sin blotta närvaro där, skulle löpa en verklig risk att utsättas allvarlig skada i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet (s k alla och envarsnivå).

Mörkrosa – Områden där man kan dra slutsatsen att endast närvaro i området inte skulle vara tillräcklig för att fastställa en verklig risk för allvarlig skada enligt artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet men där det urskillningslösa våldet emellertid når en hög nivå. Det krävs därför en lägre nivå på de individuella faktorerna för att visa att det finns grundad anledning att tro att en civilperson som återvänt till området skulle löpa en verklig risk för allvarlig skada i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet.

Ljusrosa – Områden där urskillningslöst våld äger rum, men inte på en hög nivå. Därför krävs det en högre nivå på de individuella faktorerna för att visa grundad anledning att tro att en civilperson som återvänder till området skulle utsättas för en verklig risk för allvarlig skada i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet.

Grå - Områden där det i allmänhet inte finns någon verklig risk för att en civilperson drabbas personligen i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet.

I den grå kategorin inkluderas tre olika alternativ –

a) att det inte föreligger inre väpnad konflikt,

b) att det föreligger inre väpnad konflikt men inte urskillningslöst våld samt

c) att båda dessa rekvisit, inre väpnad konflikt och urskillningslöst våld, är uppfyllda men det urskillningslösa våldet är av en så låg intensitet att en sökande i allmänhet inte kommer att anses ha ett behov av sådant skydd som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet.

I vägledningen görs inte någon uttrycklig bedömning av om det råder inre väpnad konflikt i de olika provinserna. Rättschefen gör bedömningen att detta rekvisit ska anses uppfyllt för den röda, mörkrosa och ljusrosa kategorin, där det också föreligger urskillningslöst våld på olika nivåer.

Om det råder både inre väpnad konflikt och urskillningslöst våld i en provins och sökanden är en civilperson måste det göras en individuell bedömning av den sökandes utsatthet i enlighet med den glidande skalan.¹⁵ Detta görs alltså då en provins placeras i den ljusrosa och mörkrosa kategorin, samt då båda rekvisiten är uppfyllda för en provins som placeras i den grå kategorin (alternativ c).

Vid en bedömning av om nyare landinformation ligger i linje med de trender och mönster avseende nivån på det urskillningslösa våldet som observerats under den aktuella referensperioden hänvisas till rättsligt stöd och styrning samt de inledande allmänna kommentarerna i avsnitt 3.3 i vägledningen.¹⁶ Även inom ramen för en enskild kategori ryms situationer som varierar vad gäller det urskillningslösa våldets art och intensitet. Varje förändring i trender och mönster eller större enskilda händelser behöver således inte föranleda att ett område placeras i en annan kategori.

Förekomst av och nivå på det urskillningslösa våldet i Iraks olika provinser från den 1 augusti 2020 till och med den 31 oktober 2021¹⁷, har bedömts i enlighet med vad som framgår av avsnitt 3.3 i vägledningen. Migrationsverket har i dagsläget ingen mer aktuell landinformation att beakta. Rättschefen gör därför följande bedömningar baserade på den landinformation som ligger till grund för vägledningen. Observera att aktuell landinformation ska beaktas i enskilda ärenden, i enlighet med vad som framgår av avsnitt 1 i detta ställningstagande.

Röd kategori

Inga provinser bedöms falla inom den röda kategorin (s k alla och envarsnivå) enligt vägledningen.

Mörkrosa kategori

Provinsen **Diyala** bedöms falla inom den mörkrosa kategorin enligt vägledningen. Migrationsverket delar denna bedömning.

Enligt vägledningen bedöms distrikten Amedi och Zakho i provinsen **Dohuk** falla inom den mörkrosa kategorin och övriga distrikt inom den grå kategorin. Migrationsverket bedömer att landinformationen som ligger till grund för vägledningen inte är tillräckligt detaljerad för att göra en sådan differentiering, varför hela provinsen bedöms falla inom den mörkrosa kategorin.

¹⁵ Se nedan angående stöd vid bedömning av säkerhetssituationer samt EG-domstolens dom i målet C-456/07 (Meki Elgafaji and Noor Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie) den 17 februari 2009.

¹⁶ EUAA - [Praktisk vägledning: Berättigande till internationellt skydd](#), Migrationsverket - RS/042/2021 - [Prövning av internationellt skydd vid urskillningslöst våld av sådan art att alla och envar riskerar att drabbas](#), [Rättsutredning angående prövningen av internationellt skydd vid urskillningslöst våld av sådan art att alla och envar riskerar att drabbas](#) och [Omständigheter som har betydelse för att bedöma konflikter inom flyktingrätten](#). MRE Fråga och svar: [säkerhetssituation](#).

¹⁷ Jfr. EUAA (European Union Agency for Asylum), *Iraq-Security Situation*, 20220101, [Lifosdokument 46210](#).

Ljusrosa kategori

Provinserna **Anbar, Bagdad, Erbil, Kirkuk, Salah al-Din och Ninewa** bedöms falla inom den ljusrosa kategorin enligt EUAA:s vägledning.

Migrationsverket delar denna bedömning avseende **Anbar, Bagdad, Erbil, Kirkuk och Salah al-Din**, men gör en annan bedömning avseende säkerhetssituationen i **Ninewa**. Av landinformation som ligger till grund för vägledningen framgår att antalet säkerhetsincidenter och civila offer under referensperioden låg på liknande nivåer som i de närliggande provinserna Kirkuk och Salah al-Din som också är placerade i den ljusrosa kategorin, samt att andra omständigheter med negativ påverkan på konfliktnivån fanns. Vid en helhetsbedömning, med beaktande av relevanta indikatorer, i synnerhet närvaron av ett mycket stort antal väpnade aktörer, turkiska flygangrepp mot PKK¹⁸, att provinsen utgör logistiskt nav för IS¹⁹ och ett stort antal internflyktingar med ursprung i provinsen, gör Migrationsverket bedömningen att nivån på det urskillningslösa våldet i Ninewa är hög. Situationen faller alltså inom den **mörkrosa kategorin**.

Grå kategori

Provinserna **Babil, Basra, Kerbala, Missan, Muthanna, Najaf, Qadissiya, Sulaymaniya, Thi-Qar och Wassit** bedöms falla inom den grå kategorin enligt EUAA:s vägledning. Rättschefen gör nedanstående bedömningar avseende inre väpnad konflikt och urskillningslöst våld i respektive provins.

Av landinformation som ligger till grund för vägledningen framgår att väpnad konfrontation i **Sulaymaniya** under referensperioden framförallt bestod av att Turkiet återkommande genomförde flygbombningar mot PKK, varför inre väpnad konflikt får anses föreligga. Emellanåt ledde flygbombningarna till civila offer, förstörd egendom och nedbrända skördar. Vid en helhetsbedömning, med beaktande av relevanta indikatorer, bedöms urskillningslöst våld pågå till följd av flygbombningarna, dock på en mycket låg nivå. Situationen faller alltså inom den grå kategorin (se alternativ c ovan).

Säkerhetsläget i provinserna **Babil, Basra, Muthanna, Qadissiya, och Thi-Qar** var under referensperioden förhållandevis bra och det våld som förekom var till stor del kopplat till protester mot regeringen, kriminalitet och/eller klanrivaliteter. Utmärkande för dessa provinser var emellertid att iranunderstödda milisgrupper återkommande genomförde attacker, i form av vägbomber och raketbeskjutning, mot lastbilskonvojer kontrakterade av den US-ledda koalitionen i kampen mot IS i Irak, varför inre väpnad konflikt får anses föreligga i Babil, Basra, Muthanna, Qadissiya och Thi-Qar. Civila offer till följd av dessa attacker var i samtliga provinser mycket få eller inga. Vid en helhetsbedömning, med beaktande av relevanta indikatorer, i synnerhet det låga antalet drabbade civila och att våldet specifikt riktas mot konvojer, kan något urskillningslöst våld inte anses pågå i Babil, Basra, Muthanna, Qadissiya och Thi-Qar. Situationen faller alltså inom den grå kategorin (se alternativ b ovan).

Migrationsverket konstaterar att det våld som förekom i provinserna **Kerbala, Missan, Najaf och Wassit** framförallt var kopplat till protester mot regeringen, kriminalitet och/eller klanrivaliteter, någon pågående inre väpnad konflikt kan därför inte anses föreligga. Någon bedömning av förekomst av urskillningslöst våld görs därmed inte. Situationen faller alltså inom den grå kategorin (se alternativ a ovan).

¹⁸ Partiya Karkerên Kurdistan, Kurdistans arbetarparti

¹⁹ Islamiska staten

Sammanfattning

Sammanfattningsvis görs nedanstående bedömning av säkerhetssituationen av rättschefen. Urskillningslöst våld bedöms inte förekomma på en sådan exceptionellt hög nivå i någon del av Irak (röd nivå) att en så kallad alla och envarssituation föreligger.

Provins	Inre väpnad konflikt	Urskillningslöst våld
Diyala	Ja	Ja – hög nivå
Dohuk	Ja	Ja – hög nivå
Ninewa	Ja	Ja – hög nivå
Anbar	Ja	Ja – lägre nivå
Bagdad	Ja	Ja – lägre nivå
Erbil	Ja	Ja – lägre nivå
Kirkuk	Ja	Ja – lägre nivå
Salah al-Din	Ja	Ja – lägre nivå
Sulaymaniya	Ja	Ja – mycket låg nivå
Babil	Ja	Nej
Basra	Ja	Nej
Muthanna	Ja	Nej
Qadissiya	Ja	Nej
Thi-Qar	Ja	Nej
Kerbala	Nej	-
Missan	Nej	-
Najaf	Nej	-
Wassit	Nej	-

2.5 Myndighetsskydd

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 4.²⁰

2.6 Internflyktsalternativ

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 5.

2.7 Uteslutande

Se [EUAA:s vägledning för Irak](#), avsnitt 6.

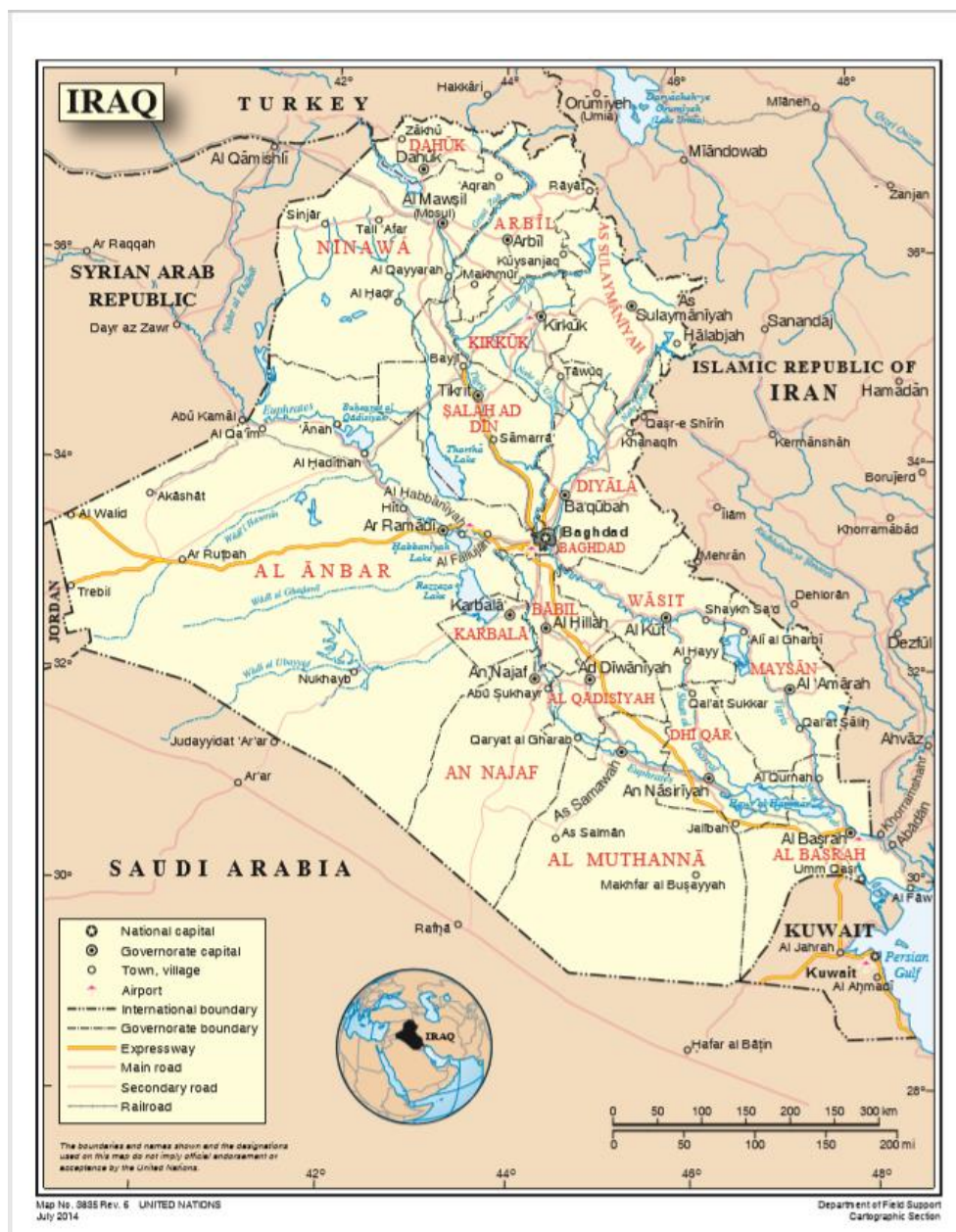
3 Ytterligare rättsligt stöd på nationell nivå

3.1 Fråga om verkställighetshinder

Utifrån landinformation om säkerhetsläget har det ovan bedömts att det numera pågår urskillningslöst våld i Sulaymaniya, detta på en mycket låg nivå. Det förändrade säkerhetsläget i Sulaymaniya kan därför anses utgöra en ny omständighet. En bedömning av om en ny omständighet kan antas utgöra ett sådant bestående hinder som avses i 12 kap. 1-3 § UtL ska dock därefter göras i det enskilda ärendet. Att säkerhetssituationen i Sulaymaniya har försämrats på ett sådant sätt att en prövning enligt artikel 15 c skyddsgrundsdirektivet aktualiseras är således inte i sig tillräckligt för att göra det antagligt att ett bestående hinder föreligger, utan en bedömning får göras i det enskilda ärendet.

Vägledningens analys och rättschefens bedömning av det generella säkerhetsläget i övriga Irak har inte förändrats på ett sådant sätt sedan tidigare gällande rättsliga ställningstagande att det i sig utgör nya omständigheter.

²⁰ Se även [Rättsliga ställningstaganden - Verksnätet - RS/068/2021 – ett effektivt myndighetsskydd](#)

4 Karta²¹

²¹ United Nations, Iraq, Map No. 3835 Rev.6, July 2014, [url](https://www.un.org/locations/field-support/carto)